

EURÓPSKE USMERNENIA PRE VYPRACÚVANIE A PÍSANIE KRÁTKYCH OPISOV KVALIFIKÁCIÍ ZALOŽENÝCH NA VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOCH

Projektová skupina EKR-Europass

Prvýkrát publikované v angličtine ako:

EQF-Europass Project Group. (2024). *European guidelines for the development and writing of short, learning-outcomes-based descriptions of qualifications*. Publications Office of the European Union. Cedefop working paper series, 21. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/838553>

S podporou Európskej komisie boli tieto usmernenia preložené a teraz sú k dispozícii vo všetkých úradných jazykoch EÚ, ako aj v iných jazykových verziách. Preklady boli preskúmané a dokončené s podporou národných expertov. Za správnosť prekladov zodpovedá výlučne Európska komisia. Anglická verzia sa považuje za referenčný dokument.

Túto publikáciu citujte takto:

Projektová skupina EKR-Europass. (2024). *Európske usmernenia pre vypracúvanie a písanie krátkych opisov kvalifikácií založených na vzdelávacích výstupoch*. Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie. Séria pracovných dokumentov strediska Cedefop, 21. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/6281091>

Množstvo ďalších informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete.

Nachádzajú sa na serveri (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2024

© Cedefop, 2024.

Pokiaľ nie je uvedené inak, opakované použitie tohto dokumentu je povolené na základe medzinárodnej licencie Creative Commons Attribution 4.0

International (CC-BY 4.0)

(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sk>). To znamená, že opakované použitie je povolené za predpokladu, že sa riadne uvedie zdroj a označia sa všetky vykonané zmeny.

PDF

ISSN 1831-2403

ISBN 978-92-896-3962-0

doi: 10.2801/6281091

TI-BA-24-003-SK-N

Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (ďalej len „Cedefop“) je referenčným centrom Európskej únie pre odborné vzdelávanie a prípravu, zručnosti a kvalifikácie. Poskytujeme informácie, výskum, analýzy a dôkazy o odbornom vzdelávaní a príprave, zručnostiach a kvalifikáciách

pre tvorbu politiky v členských štátoch EÚ. Stredisko Cedefop bolo pôvodne zriadené v roku 1975 nariadením Rady (EHS) č. 337/75. Toto rozhodnutie bolo v roku 2019 zrušené nariadením (EÚ) 2019/128, ktorým sa zriaďuje stredisko Cedefop ako agentúra Únie s obnoveným mandátom.

Europe 123, Thessaloniki (Pylea), GRÉCKO
Poštová adresa: Cedefop service post, 57001 Themi, GREECE
Tel.: +30 2310490111, fax: +30 2310490020
E-mail: info@cedefop.europa.eu
www.cedefop.europa.eu/sk

Jürgen Siebel, *výkonný riaditeľ*
Mario Patuzzi, *predseda správnej rady*

PodĎakovanie

Tieto usmernenia sú výsledkom práce projektovej skupiny EKR-Europass pri príprave krátkych opisov vzdelávacích výstupov kvalifikácií.

Poradná skupina pre európsky kvalifikačný rámec a poradná skupina pre Europass sa v júni 2021 dohodli na zriadení projektovej skupiny s cieľom vypracovať a dohodnúť spoločné hlavné zásady pre štruktúrovanie krátkych opisov vzdelávacích výstupov na účely uverejňovania kvalifikácií v databázach a registroch prepojených s Europassom. Skupina pôsobila od decembra 2021 do októbra 2023.

Členmi projektovej skupiny boli odborníci z 12 krajín a organizácie zainteresovaných strán zastupujúce vzdelávanie a odbornú prípravu a trh práce. S poradnou skupinou pre európsky kvalifikačný rámec a poradnou skupinou pre Europass sa konzultovalo o priebežnom a konečnom návrhu usmernení.

V súlade s odporúčaním týkajúcim sa európskeho kvalifikačného rámca z roku 2017 a rozhodnutím o Europasse z roku 2018 koordinovalo túto prácu GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie Európskej komisie. Stredisko Cedefop, zastúpené Zeldou Azzarà a Jensom Bjornavoldom, poskytlo technickú a koncepčnú podporu a vypracovalo usmernenia v úzkej koordinácii s členmi projektovej skupiny, ktorej súčasťou bola aj Európska nadácia pre odborné vzdelávanie.

Osobitne by sme sa chceli poďakovať členom projektovej skupiny, ktorí poskytli neoceniteľné podnety, viedli konzultácie, koordinovali uplatňovanie usmernení s národnými expertmi a zainteresovanými stranami a pomohli dokument vylepšiť.

Obsah

POĎAKOVANIE	1
ÚVOD.....	5
Význam krátkych opisov kvalifikácií založených na vzdelávacích výstupoch	5
Tvorba a cieľ usmernení.....	6
Používatelia a použitie usmernení.....	7
Rozsah pôsobnosti usmernení	7
Používanie krátkych opisov vzdelávacích výstupov.....	8
Ako sa orientovať v usmerneniach	9
Ďalšie úvahy.....	9
KRÁTKE OPISY ZALOŽENÉ NA VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOCH:	
HLAVNÉ STAVEBNÉ PRVKY	11
A – FORMÁLNE ASPEKTY.....	12
A1. Dĺžka	12
A2. Formát opisu.....	12
B – OBSAHOVÉ ASPEKTY	13
B1. Celkové ciele a zameranie kvalifikácie v podobe výkladu	13
Usmerňujúce otázky.....	14
Odporúčania.....	16
Ďalšie úvahy a tipy	19
B2 – Vzdelávacie výstupy v zarážkach.....	20
Usmerňujúce otázky.....	22
Odporúčania.....	23
Ďalšie úvahy a tipy	28
SKRATKY.....	30
PRÍLOHY	31
Príloha I. Príklady krátkych opisov kvalifikácií založených na vzdelávacích výstupoch	31
Príloha II. Činnostné slovesá.....	34

Príloha III. Kvalifikátory (prídavné mená a príslovky)	37
Príloha IV. Európsky kvalifikačný rámec: deskriptory úrovni ()	38
Príloha V. Ďalšie zdroje a odkazy	41
ABSTRAKT	43

Tabuľky, obrázky a rámčeky

Tabuľky

1. Štruktúra a formát krátkeho opisu (výklad a zarážky) 12
2. Celkový cieľ a zameranie kvalifikácie 13
3. Vzdelávacie výstupy v zarážkach 20
4. Syntax viet (zarážok) vyjadrujúcich vzdelávacie výstupy 23

Obrázky

1. Krátke opisy založené na vzdelávacích výstupoch: hlavné stavebné prvky 11

Rámčeky

1. Príklady výkladov uvádzajúcich celkové ciele a zameranie kvalifikácií 13
2. Vymedzenie hlavných pojmov 21

Úvod

Význam krátkých opisov kvalifikácií založených na vzdelávacích výstupoch

Vzdelávacie výstupy sú vyjadrením toho, čo by jednotliviec mal vedieť, chápať a byť schopný urobiť na konci vzdelávacieho procesu. Vypracovaním a používaním národných kvalifikačných rámcov (ďalej len „NKR“) založených na vzdelávacích výstupoch a prepojených s európskym kvalifikačným rámcom (ďalej len „EKR“) na úrovni EÚ sa zlepšili transparentnosť a porovnateľnosť kvalifikácií ⁽¹⁾ v celej Európe.

Zatiaľ čo úrovne EKR a NKR ponúkajú jednoduchý spôsob, ako získať prvý prehľad o kvalifikáciách, tvorba kvalifikačných databáz/registrov má veľký význam pre prehĺbovanie transparentnosti kvalifikácií.

Použitie prístupu založeného na vzdelávacích výstupoch sa ukázalo ako užitočné pri identifikácii podobností a rozdielov medzi kvalifikáciami, čo umožňuje lepšie pochopiť ich rozsah a zameranie ⁽²⁾. Nedávne štúdie a projekty však ukazujú, že opisy vzdelávacích výstupov sa môžu líšiť, napríklad z hľadiska dĺžky, formulácie či podrobnosti, čo predstavuje problém pre porovnateľnosť kvalifikácií ⁽³⁾.

(1) Kvalifikácie: formálny výstup procesu hodnotenia a potvrdzovania získaný vo chvíli, keď príslušný orgán rozhodne, že jednotliviec dosiahol vzdelávacie výstupy zodpovedajúce daným normám.

(2) Cedefop (2020). *European qualifications framework. Initial vocational education and training: focus on qualifications at levels 3 and 4* (Európsky kvalifikačný rámec. Počiatočné odborné vzdelávanie a príprava: zameranie na kvalifikácie na úrovni 3 a 4).

Cedefop (2020). *National qualifications frameworks developments in Europe 2019. Qualifications frameworks: transparency and added value for end users* (Vývoj v oblasti národných kvalifikačných rámcov v Európe 2019. Kvalifikačné rámce: transparentnosť a pridaná hodnota pre koncových používateľov).

Cedefop (2022). *Comparing vocational education and training qualifications: towards methodologies for analysing and comparing learning outcomes* (Porovnanie kvalifikácií v oblasti odborného vzdelávania a prípravy: smerom k metodikám analýzy a porovnávania vzdelávacích výstupov).

(3) Pilotné projekty EKR a projektová skupina pre horizontálnu porovnateľnosť kvalifikácií 2016 a 2018; Projektová skupina EKR-Europass pre krátky opis kvalifikácií 2023;

Cedefop (2022). *Comparing vocational education and training qualifications: towards methodologies for analysing and comparing learning outcomes* (Porovnanie kvalifikácií v oblasti odborného vzdelávania a prípravy: smerom k metodikám analýzy

Úplné opisy národných kvalifikácií sa vypracúvajú podľa vnútroštátnych kritérií a priorit a môžu sa týkať mnohých konkrétnych vzdelávacích výstupov. Krátke a syntetické opisy, ktoré vychádzajú z úplných vnútroštátnych opisov, ale nenahrádzajú ich, majú viacero výhod, pretože môžu poskytnúť jednoduchý prístup a úvodné poučenie pre jednotlivé vzdelávajúce sa osoby alebo zamestnávateľov, ktorí hľadajú informácie o konkrétnych kvalifikáciách. Dajú sa ľahšie preložiť a môžu poskytnúť rýchly prehľad obsahu a profilu kvalifikácie.

Štruktúrovanie krátkych opisov podľa rovnakých zásad je dôležité na zvýšenie transparentnosti a zrozumiteľnosti a na uľahčenie porovnávania; môže takisto predstavovať podporu pri využívaní digitálneho vývoja na prístup k informáciám o obsahu a profile kvalifikácií, ich využívanie, prepájanie a porovnávanie ⁽⁴⁾.

Zlepšením dostupnosti, transparentnosti a porovnateľnosti kvalifikácií sa môže zvýšiť mobilita pracovníkov a vzdelávajúcich sa osôb, podporiť celoživotné vzdelávanie a riadenie kariéry prostredníctvom prepojenia rôznych kvalifikácií a skúseností.

Tvorba a cieľ usmernení

Tieto usmernenia vypracovala skupina odborníkov ⁽⁵⁾ na úrovni EÚ, ktorú koordinovala Európska komisia s technickou a koncepčnou podporou strediska Cedefop a po konzultácii s národnými expertmi a zainteresovanými stranami.

a porovnávania vzdelávacích výstupov).

Cedefop (2022). *Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook* (Vymedzovanie, písanie a uplatňovanie vzdelávacích výstupov: európska príručka). Druhé vydanie.

- (4) Azzara Z. a Garmash A. (2022). *From fragmented paper-based systems to digitally connected qualification systems accessible to citizens* (Od rozdrobených papierových systémov k digitálne prepojeným kvalifikačným systémom prístupným občanom). V publikácii strediska Cedefop, ETF, UNESCO a Inštitútu UNESCO pre celoživotné vzdelávanie. *Global Inventory of regional and national qualifications frameworks 2022. Volume 1: Thematic Chapters*. (Globálny register regionálnych a národných kvalifikačných rámcov 2022. Zväzok 1: Tematické kapitoly). Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie.
- (5) Poradná skupina pre európsky kvalifikačný rámec a poradná skupina pre Europass sa dohodli na vytvorení projektovej skupiny, ktorej úlohou malo byť vypracovanie usmernení pre krátke opisy vzdelávacích výstupov na uverejnenie na portáli Europass. Skupinu tvorili odborníci z 12 krajín (Belgicko (NL), Cyprus, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Maďarsko, Nemecko, Nórsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovinsko, Taliansko), Európske združenie univerzít, asociácia SME United, BUSINESSEUROPE a ETF. Skupine predsedala Európska komisia a technicky a koncepčne ju podporovalo stredisko Cedefop.

V rámci skupiny bolo predložených celkovo 33 kvalifikácií (krátke a úplné opisy). Z nich sa analyzovalo 22 kvalifikácií s cieľom stanoviť hlavné zásady, na ktorých sa majú zakladať usmernenia. Pôvodný návrh usmernení bol predstavený na 60. zasadnutí poradnej skupiny pre EKR v novembri 2022 (nóta EQF AG 60-4) a následne bol otestovaný. Test zahŕňal získanie spätnej väzby od vnútroštátnych zainteresovaných strán k textu usmernení, ako aj vypracovanie krátkych opisov kvalifikácií s použitím usmernení s cieľom doplniť ich o príklady. Na konci procesu bolo vypracovaných 20 opisov a uskutočnil sa proces partnerského hodnotenia s cieľom určiť aspekty, v ktorých je potrebné usmernenia zlepšiť, aby boli zrozumiteľnejšie, a určiť opisy, ktoré by mohli slúžiť ako príklady rolí (do usmernení sú nakoniec zahrnuté tri príklady).

Cieľom je podporiť spoločné zásady, a tým konzistentnú štruktúru a prístup k vypracúvaniu krátkych a syntetických opisov vzdelávacích výstupov kvalifikácií na uverejnenie v databázach/registroch kvalifikácií napojených na [Europass](#).

Používatelia a použitie usmernení

Tieto usmernenia môžu pri tvorbe krátkych opisov využiť správcovia, poskytovatelia vzdelávania a odbornej prípravy, orgány zodpovedné za kvalifikácie a/alebo odborníci zodpovední za vymedzovanie a opis kvalifikácií na všetkých úrovniach a vo všetkých sektoroch, verejných aj súkromných.

Usmernenia sú síce určené pre krátke opisy vzdelávacích výstupov kvalifikácií NKR/EKR, ale môžu sa použiť pre akúkoľvek kvalifikáciu, certifikát a diplom, ako aj na opis častí alebo jednotiek kvalifikácií. Môžu sa použiť na opisy kvalifikácií s úrovňami NKR/EKR alebo bez nich.

Rozsah pôsobnosti usmernení

Za vypracúvanie krátkych aj dlhých opisov kvalifikácií sú zodpovedné jednotlivé štáty.

Tieto usmernenia podporujú vypracúvanie a písanie krátkych – syntetických a stručných – opisov založených na vzdelávacích výstupoch, ktoré zachytávajú obsah, zameranie a komplexnosť všetkých druhov a úrovní kvalifikácie. Predmetom týchto usmernení nie sú kompletne alebo úplné opisy kvalifikácií (napríklad v podobe kvalifikačných noriem alebo vnútroštátnych učebných osnov).

V rámci existujúcich informačných modelov ⁽⁶⁾ sa navrhujú informačné polia (napr. názov kvalifikácie, udeľujúci subjekt, oblasť) na zlepšenie výmeny informácií o kvalifikáciách a databázach/registroch kvalifikácií ⁽⁷⁾. Existujúce modely však poskytujú len všeobecný návod, ako prezentovať informácie o vzdelávacích výstupoch spôsobom, ktorým sa podporuje transparentnosť a porovnateľnosť. Tieto usmernenia vychádzajú z takýchto modelov a sú zamerané na ich integráciu zaostrením na konkrétne informačné pole „vzdelávacie výstupy“.

Používanie krátkych opisov vzdelávacích výstupov

Na európskej a medzinárodnej úrovni, napríklad prostredníctvom Europassu a EKR, sa vypracúvaním krátkych opisov uľahčuje transparentnosť a porovnateľnosť kvalifikácií z rôznych odvetví a krajín. Takisto poskytujú príležitosť na zlepšovanie kvality a prístup k existujúcim nástrojom na výmenu informácií o kvalifikáciách.

Na vnútroštátnej úrovni sa krátke opisy môžu používať na informačné a komunikačné účely, najmä na podporu kvalifikačných rámcov a ako súčasť databáz a registrov kvalifikácií.

Krátke opisy kvalifikácií by mali vnútroštátnym a medzinárodným používateľom a zainteresovaným stranám (vrátane vzdelávajúcich sa osôb, zamestnávateľov, poradcov, rodičov, učiteľov, poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy, odborníkov na validáciu) umožniť rýchlo pochopiť obsah, komplexnosť a zameranie vzdelávania. Hoci by opisy mali poskytovať ucelené informácie o úrovni komplexnosti vzdelávania, ich primárnym cieľom nie je poskytnúť súhrnné zdôvodnenie úrovne EKR/NKR.

⁽⁶⁾ „Informačné modely“ je pojem používaný v rámci európskeho modelu vzdelávania. Odkazuje sa na zdroje, ktoré boli analyzované a zohľadnené pri tvorbe európskeho modelu vzdelávania. Ide napríklad o vymedzenia a normy prevzaté z odporúčania týkajúceho sa EKR, odporúčania o Europasse, dodatku k diplomu alebo dodatku k osvedčeniu.

⁽⁷⁾ V prílohe IV odporúčania týkajúceho sa EKR sú uvedené povinné a nepovinné dátové polia na digitálne uverejňovanie informácií o všetkých druhoch a úrovniach kvalifikácií (napr. názov kvalifikácie, udeľujúci subjekt, oblasť). Na základe prílohy III register súborov údajov o kvalifikáciách (Qualification Dataset Register, ďalej len „QDR“) a európsky model vzdelávania podporujú uverejňovanie a výmenu informácií o kvalifikáciách v rámci Europassu. Hoci sa v týchto existujúcich modeloch zdôrazňuje dôležitosť informácií o vzdelávacích výstupoch, poskytujú len všeobecný návod, ako ich prezentovať spôsobom, ktorým sa podporuje transparentnosť a porovnateľnosť. Tieto usmernenia možno teda považovať nielen za usmernenia vychádzajúce z existujúcich modelov výmeny informácií o kvalifikáciách, ale aj za ich rozšírenie.

Použitie krátkych opisov vzdelávacích výstupov môže závisieť od vnútroštátnych podmienok a postupov vrátane ich vzťahu k podrobnejším opisom kvalifikácií alebo k programom a učebným osnovám. Niektoré krajiny už rozlišujú medzi úplnými a podrobnými opismi vzdelávacích výstupov, ktoré sa používajú na účely dosahovania súladu alebo uznávania, a používajú kratšie opisy na zhrnutie hlavných aspektov kvalifikácie.

Ako sa orientovať v usmerneniach

Usmernenia sú rozdelené do dvoch hlavných častí A a B.

Časť A je zameraná na formálne aspekty opisu (dĺžku a formát). Časť B je zameraná na obsahové aspekty opisu, ponúka návod, čo treba zohľadniť pri jeho vypracúvaní, a poskytuje návrhy na syntax viet.

Pri vypracúvaní krátkych opisov je dôležité pristupovať k hlavným obsahovým aspektom uvedeným v usmerneniach (šírka/rozsah pôsobnosti, hĺbka/komplexnosť a kontext) flexibilne, a nie rigidne alebo mechanicky. Niektoré rozdiely sú pojmové abstrakcie, ktoré sa v praxi prekrývajú.

Niektoré z predložených návrhov sa odborníkom a praktikom v oblasti vzdelávacích výstupov môžu zdať samozrejmé alebo jednoduché. Keďže cieľom usmernení je podporiť aj tých, ktorí sú s touto oblasťou menej oboznámení, sú v usmerneniach zahrnuté aj všeobecné rady a odkazy na ďalšie zdroje (pozri časť Odkazy a prepojenia).

Na podporu porozumenia čitateľa obsahujú usmernenia vysvetlenia, obrázky, usmerňujúce otázky, odporúčania a ďalšie tipy a hľadiská. Okrem troch príkladov krátkych opisov v prílohe I obsahujú usmernenia konkrétne príklady spojené s odporúčaniami a tipmi. K dispozícii je aj zoznam činnostných slovies a kvalifikátorov.

Príklady v usmerneniach sú buď prevzaté z existujúcich krátkych opisov kvalifikácií, alebo boli upravené či vytvorené na ilustračné účely.

Ďalšie úvahy

Pri vypracúvaní týchto usmernení a k nim pripojených príkladov (príloha I) sa ukázalo, že vytvoriť dokonalý krátky opis je náročná úloha. Za jej plnenie sú zodpovedné jednotlivé štáty, pričom rôzne krajiny môžu uplatňovať rôzne kritériá alebo klásť dôraz na rôzne aspekty. Vypracúvanie týchto usmernení by sa malo považovať za súčasť prebiehajúceho úsilia o spoluprácu medzi krajinami s cieľom vypracovať a začať uplatňovať spoločné usmernenia pre opisy vzdelávacích

výstupov, vďaka ktorým sa zlepší transparentnosť a porovnateľnosť kvalifikácií. Usmernenia sa môžu ďalej vyvíjať na základe skúseností, neustálej spolupráce a výmeny informácií o ich uplatňovaní v jednotlivých krajinách a odvetviach a zahŕňať ďalšie príklady.

Pri písaní krátkych opisov kvalifikácií založených na vzdelávacích výstupoch sa odporúča zvážiť zapojenie odborníkov mimo organizácie a/alebo krajiny na poskytnutie spätnej väzby.

Krátke opisy založené na vzdelávacích výstupoch: hlavné stavebné prvky

Pri vypracúvaní a písaní krátkych opisov by sa mali zohľadniť tieto zásady:

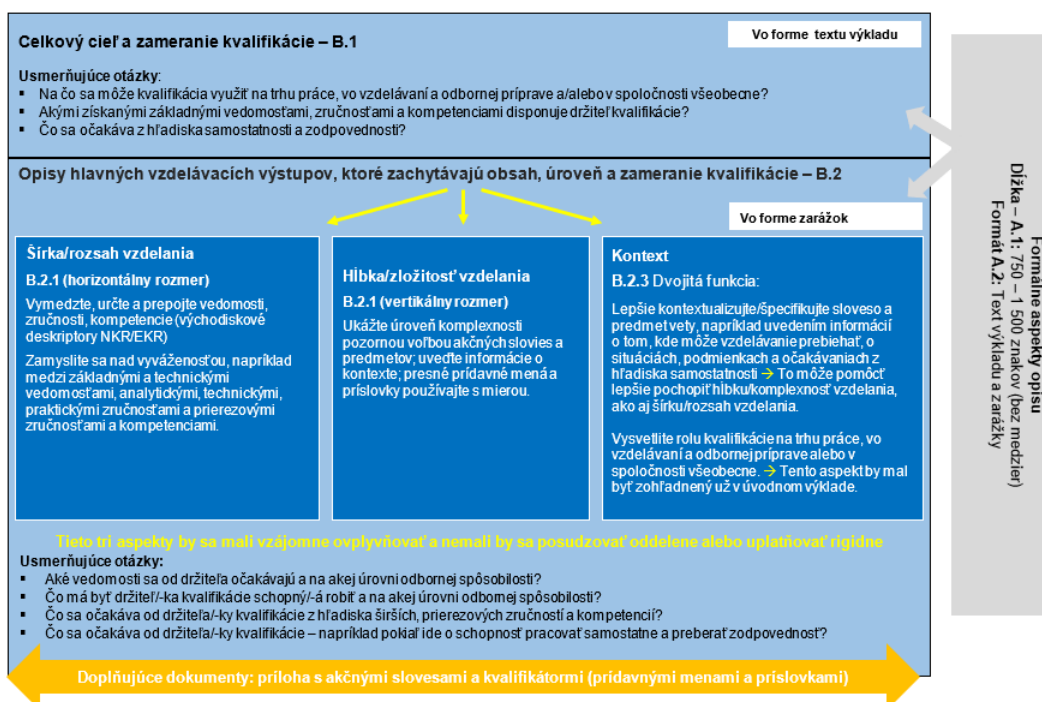
A. Formálne aspekty

- a) A.1 Dĺžka opisu (750 až 1 500 znakov bez medzier);
- b) A.2 Formát opisu (výklad a zarážky).

B. Obsahové aspekty

- a) B.1 Celkové ciele a zameranie kvalifikácie (v podobe textu výkladu);
- b) B.2 Hlavné vzdelávacie výstupy (v podobe zarážok), ktoré vystihujú zameranie, obsah a komplexnosť kvalifikácie, a to tak, že zahŕňajú tieto aspekty:
 - i) B.2.1 Šírka/rozsah získaného vzdelania;
 - ii) B.2.2 Hĺbka/komplexnosť získaného vzdelania;
 - iii) B.2.3 Informácie o kontexte.

Obrázok 1. Krátke opisy založené na vzdelávacích výstupoch: hlavné stavebné prvky

Zdroj: Projektová skupina EKR a Europassu pre krátke opisy vzdelávacích výstupov kvalifikácií.

A – Formálne aspekty

A1. Dĺžka

Opis by mal mať rozsah 750 až 1 500 znakov (bez medzier).

Táto orientačná dĺžka poskytuje dostatočný priestor na zachytenie podstaty kvalifikácie a umožňuje čitateľom rýchlo pochopiť jej základné črty. Orientačný limit bol stanovený preto, aby sa zabezpečilo, že opis sa môže považovať za krátky.

A2. Formát opisu

Opíšte kvalifikáciu kombináciou výkladu a zarážok.

Výklad by mal slúžiť na predstavenie celkového cieľa a zamerania kvalifikácie (B.1).

Na zachytenie konkrétnych vzdelávacích výstupov by sa mali použiť zarážky (B.2).

Tabuľka 1. **Štruktúra a formát krátkeho opisu (výklad a zarážky)**

Výklad uvádzajúci celkové ciele a zameranie kvalifikácie.	Držiteľ/-ka kvalifikácie.....
Zarážky vyjadrujúce vzdelávacie výstupy	Je schopný/-á: 1. 2. 3. ...

Zdroj: Projektová skupina EKR a Europassu pre krátke opisy vzdelávacích výstupov kvalifikácií.

B – Obsahové aspekty

B1. Celkové ciele a zameranie kvalifikácie v podobe výkladu

Opis by sa mal začať stručným úvodom v podobe výkladu, ktorý vyjadruje celkový cieľ a zameranie kvalifikácie vrátane informácií o kontexte ⁽⁸⁾.

To by malo čitateľovi umožniť pochopiť podstatu kvalifikácie a porozumieť jej role a postaveniu vo vzťahu k trhu práce, systémom vzdelávania a odbornej prípravy a/alebo spoločnosti všeobecne.

Tabuľka 2. Celkový cieľ a zameranie kvalifikácie

Výklad uvádzajúci celkové ciele a zameranie kvalifikácie.	Držiteľ/-ka kvalifikácie.....
Zarážky vyjadrujúce vzdelávacie výstupy	Je schopný/-á: 1. 2. 3. ...

Zdroj: Projektová skupina EKR a Europassu pre krátke opisy vzdelávacích výstupov kvalifikácií.

Rámček 1. Príklady výkladov uvádzajúcich celkové ciele a zameranie kvalifikácií

Príklad A

Držiteľ/-ka kvalifikácie „kancelársky asistent“ (EKR/NKR 4) má vedomosti a zručnosti na vykonávanie kancelárskych, administratívnych a organizačných úloh v podnikoch všetkých odvetví a iných inštitúciách (napr. vo verejnej správe, organizáciách, združeniach atď.) na základe trojročnej duálnej odbornej prípravy v školiacej spoločnosti a v odbornej škole. V závislosti od zamerania úlohy pracuje v obslužnom

⁽⁸⁾ Názov kvalifikácie často poskytne dôležité informácie o pôvode a zameraní kvalifikácie, najmä ak sa vzťahuje na známy druh kvalifikácie (počiatočné OVP, bakalárske alebo magisterské vysokoškolské vzdelanie) a/alebo sa týka konkrétnej úlohy alebo povolania. Nie vždy je to tak, a preto je potrebný presný opis kontextu. Informácie týkajúce sa kontextu sú dôležité pri opise celkového cieľa, ako aj zamerania kvalifikácie (B1) a pri vypracúvaní vzdelávacích výstupov vo forme zarážok (B2).

oddelení, v účtovníctve, v personálnom oddelení alebo v oblastiach, ako je nákup, predaj či skladovanie.

Príklad B

Držiteľ/-ka kvalifikácie „Počiatočná odborná príprava environmentálnych technológov pre nakladanie s odpadovými vodami“ (EKR/NKR 4) môže pracovať v oblasti odvodňovacích systémov a hospodárenia s dažďovou vodou, ako aj čistenia odpadových vôd a čistiarenských kalov. Pracuje v komunálnych a priemyselných čistiarniach odpadových vôd a v kanalizačných spoločnostiach. Zabezpečuje udržateľnú a energeticky efektívnu prevádzku komunálnych a priemyselných čistiarní odpadových vôd. Držiteľ/-ka kvalifikácie je kvalifikovaný/-á na riadenie malých čistiarní odpadových vôd.

Príklad C

Držiteľ/-ka kvalifikácie „Odborná kvalifikácia v oblasti kaderníctva a starostlivosti o krásu“ (EKR/NKR 4) dokáže poskytovať služby zákazníkom v oblasti starostlivosti o krásu a vlasy a predávať výrobky a služby spoločnosti na základe komplexných znalostí výrobkov a zdravotných a bezpečnostných postupov. Má bežnú základnú kompetenciu a môže si vybrať špecializáciu na poradenstvo v oblasti starostlivosti o vlasy a krásu, starostlivosť o pleť, kaderníctvo alebo holičstvo.

Príklad D

Držiteľ/-ka kvalifikácie „Akreditovaný účtovník“ (EKR/NKR 5) môže evidovať a overovať finančné údaje externých organizácií. Dokáže klientom poradiť, ako dodržiavať právne predpisy v oblasti účtovníctva, a poskytnúť klientovi potrebné obchodné informácie. Držiteľ/-ka tejto kvalifikácie sa považuje za akreditovaného/-ú na výkon povolania účtovníka ako samostatne zárobkovo činné osoby. V Belgicku (Flámsko) môže toto povolanie vykonávať len akreditovaný účtovník.

Príklad E

Držiteľ/-ka kvalifikácie „chirurgický asistent“ (EKR/NKR 6) zohráva kľúčovú úlohu v chirurgickej starostlivosti s mnohými vyhradenými, chirurgickými a rizikovými operáciami a rýchlo postupujúcim zložitým technologickým vývojom. Môže byť súčasťou multidisciplinárneho tímu zloženého zo zdravotníckych špecialistov na rezanie, anesteziológov, anesteziologických asistentov a operačných asistentov. Môže pomáhať ošetrojúcemu špecialistovi pri jeho činnostiach a koordinuje a riadi proces starostlivosti o pacienta v perioperačnom období. Okrem toho môže spolupracovať s podpornými službami chirurgického oddelenia, ako je oddelenie centrálnej sterilizácie, ošetrovateľské oddelenia, rádiologické oddelenie a laboratória. Túto kvalifikáciu možno získať v rámci počiatočnej odbornej prípravy, ak je vzdelávajúca sa osoba počas kurzu zamestnaná v akreditovanom zdravotníckom zariadení.

Zdroj: Projektová skupina EKR a Europassu pre krátke opisy vzdelávacích výstupov kvalifikácií.

Usmerňujúce otázky

Účelom nižšie uvedených otázok je uľahčiť úvahy o aspektoch, ktoré možno uviesť pri vypracúvaní výkladov vyjadrujúcich celkové ciele a zameranie kvalifikácií (B1). Cieľom nie je odpovedať na všetky otázky priamo alebo mechanicky.

- a) Na čo sa môže kvalifikácia využiť na trhu práce, vo vzdelávaní a odbornej príprave a/alebo v spoločnosti všeobecne? Čo môže držiteľ kvalifikácie s touto kvalifikáciou robiť?
- i) Pripravuje kvalifikácia na konkrétne úlohy, funkcie a/alebo povolania?
 - ii) Poskytuje kvalifikácia osobitné oprávnenie, napríklad na základe licencie na výkon povolania? Umožňuje prístup k regulovanému povolaniu? Oprávňuje kvalifikácia na začatie konkrétnych obchodných alebo podnikateľských činností?
 - iii) Ak kvalifikácia nie je priamo spojená s konkrétnymi úlohami, povolaniami, profesiami, aký je účel kvalifikácie vo vzťahu k:
 - zamestnanosti,
 - počiatočnému vzdelávaniu a odbornej príprave,
 - pokračovaniu vo vzdelávaní a odbornej príprave,
 - osobnému rozvoju?
 - iv) Umožňuje kvalifikácia prístup ku konkrétnemu ďalšiemu vzdelávaniu? Je dôležité uviesť možné cesty postupu?
 - v) Existujú špecifické požiadavky na prístup ku kvalifikácii, ktoré je vhodné spomenúť, aby sa objasnila jej rola a postavenie?
- b) Ktoré základné vedomosti, zručnosti a/alebo kompetencie ⁽⁹⁾ má držiteľ tejto kvalifikácie?
- c) Čo sa očakáva od držiteľa kvalifikácie, napríklad pokiaľ ide o schopnosť pracovať samostatne?

⁽⁹⁾ V diskusiách o európskych kvalifikačných rámcoch vyvolal diskusiu pojem „kompetencia“ z dôvodu rôznych výkladov. Zatiaľ čo pri vymedzení „zručností“ a „vedomostí“ v rámci počiatočného vývoja EKR sa konsenzus dosiahol pomerne rýchlo, vymedzenie tretej oblasti sa ukázalo ako náročnejšie. Tretia oblasť EKR sa pôvodne nazývala „kompetencia“, ale jej rozsah sa obmedzoval na pojem „samostatnosť a zodpovednosť“. Revíziou EKR z roku 2017 sa zmenil iba názov nadpisu tretej oblasti na „samostatnosť a zodpovednosť“ bez podstatných zmien v deskriptoroch úrovni. Z analýzy deskriptorov úrovni NKR vo vzťahu k „tretej oblasti EKR“ (predtým nazývanej kompetencia a teraz zodpovednosť a samostatnosť) vyplýva, že hoci všetky vnútroštátne deskripty úrovni vykazujú prvky zosúladené so samostatnosťou a zodpovednosťou podľa odporúčaní týkajúcich sa EKR, niektoré rozšírili svoje deskripty tak, aby zahŕňali širšie rozmery, napríklad „kritické myslenie“, „tvorivosť“, „podnikavosť“, „schopnosť učiť sa“, „spoluprácu“ atď. Hoci sa tieto usmernenia výslovne odkazujú na deskripty úrovni EKR ako na kľúčový východiskový bod, v snahe čo najviac zohľadniť vnútroštátne postupy a nevyhlásiť aspekty, ktoré sa v jednotlivých krajinách považujú za dôležité, sa v usmerneniach používa pojem „kompetencia“, pričom sa zároveň zdôrazňuje, že pri opise vzdelávacích výstupov je dôležité zaoberať sa samostatnosťou a zodpovednosťou. Viac informácií o deskriptoroch úrovni EKR a NKR nájdete v dokumente Cedefop (2018). [Analysis and overview of NQF level descriptors in European countries](#) (Analýza a prehľad deskriptorov úrovni NKR v európskych krajinách). Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie.

- d) Čo sa očakáva od držiteľa kvalifikácie – napríklad pokiaľ ide o prevzatie zodpovednosti za procesy a riadenie ostatných?

Odporúčania

- a) Výklad by mal byť krátky a stručný a dosahovať dĺžku, ktorá predstavuje približne 1/4 celého opisu.
- b) Vyhnite sa používaniu tvaru jedného konkrétneho rodu.
- c) Používajte výraz „Držiteľ/-ka kvalifikácie ...“; „Držiteľ/-ka kvalifikácie“ alebo titul, ktorý držiteľ/-ka kvalifikácie získa, a v prípade potreby použite mužský/ženský rod.
- d) V prípade potreby uveďte v zátvorke úroveň EKR/NKR.
Príklad: „Držiteľ/-ka kvalifikácie ‚Kancelársky asistent‘ (EKR/NKR 4) môže...“.
- e) Dbajte na to, aby výklad presne prezentoval vzdelávacie výstupy uvedené v zarážkach a aby bol zabezpečený súlad medzi výkladom a zarážkami: vyhnite sa takýmto formuláciám: nezrovnalostiam medzi výkladom a zarážkami. Napríklad vo výklade sa zdôrazňuje vysoká úroveň samostatnosti, ale v zozname vzdelávacích výstupov sa uvádza len spolupráca s ostatnými.
- f) V závislosti od zamerania kvalifikácie uveďte informácie o postavení a role kvalifikácie vo vzťahu k trhu práce, systémom vzdelávania a odbornej prípravy a/alebo spoločnosti vo všeobecnosti:
Príklady kontextových informácií uvedených vo výklade s cieľom ukázať rolu kvalifikácie na trhu práce:
- i) „Držiteľ/-ka kvalifikácie ‚Riadenie podniku‘ (EKR/NKR 5) môže pracovať v odvetviach obchodu a administratívy a je kvalifikovaný/-á stať sa samostatným podnikateľom“;
 - ii) „Držiteľ/-ka kvalifikácie ‚Prevádzkovateľ propagačných a recepcných služieb‘ (EKR/NKR 3) môže pracovať v ubytovacích zariadeniach, cestovných agentúrach a asistenčných službách cestovného ruchu“;
 - iii) „Držiteľ/-ka kvalifikácie ‚Tesárstvo‘ (EKR/NKR 4) dokáže stavať, montovať, udržiavať a renovovať drevené konštrukcie pre rôzne typy budov. Dokáže plánovať a vykonávať ručné a mechanické práce na drevených konštrukciách vnútorných a vonkajších stien, stropov, striech a podláh“;
 - iv) „Držiteľ/-ka tejto kvalifikácie je akreditovaný/-á na výkon povolania účtovníka ako samostatne zárobkovo činné osoby“;
 - v) „Kvalifikácia je predpokladom na výkon povolania klinického psychológa v danej krajine“;

- vi) „Kvalifikácia ponúka možnosť získať školské kvalifikácie a/alebo odborné kompetencie s cieľom (opätovného) začlenenia do trhu práce alebo postupu na ňom.“

Príklady kontextových informácií zahrnutých do výkladu s cieľom poukázať na postavenie kvalifikácie vo vzťahu k systémom vzdelávania a odbornej prípravy alebo spoločnosti všeobecne:

- i) „Kvalifikácia poskytuje silné základy v biotechnologickom výskume a jej držiteľ/-ka môže pokračovať v ďalšom štúdiu v špecializovaných oblastiach, ako je genetické inžinierstvo a farmaceutický výskum“;
- ii) „Kvalifikácia je určená na komplexnejšie a špecializovanejšie vzdelávanie v oblasti elektroinštalácií alebo elektrických sietí“;
- iii) „Ide o školské počiatočné odborné vzdelávanie. Voliteľne je možné získať kvalifikáciu umožňujúcu vysokoškolské štúdium“;
- iv) „Kvalifikácia poskytuje prístup k akademickému štúdiu“;
- v) „Kvalifikácia poskytuje všeobecné vedomosti a kompetencie pre zamestnanie v rôznych rolách súvisiacich s podnikaním. Ponúka možnosti osobného rozvoja a otvára dvere k ďalšiemu vzdelávaniu a odbornej príprave v špecializovaných oblastiach riadenia podniku alebo podnikania“;
- vi) „Kvalifikácia ‚Certifikácia na poskytovanie prvej pomoci‘ poskytuje jednotlivcom vedomosti a zručnosti na poskytovanie okamžitej pomoci v naliehavých zdravotných situáciách, čím podporuje bezpečnosť ich samotných, ako aj ich okolia v spoločnosti“.

Je dôležité upozorniť, že v tom istom opise sa môže zdôrazňovať postavenie kvalifikácie z hľadiska jedného alebo všetkých aspektov (trh práce, systém vzdelávania a odbornej prípravy, spoločnosť všeobecne atď.).

- g) Vyberte a zhrňte základné vedomosti, zručnosti a kompetencie získané v rámci kvalifikácie. Môže byť užitočné zamyslieť sa nad tým, či je dôraz kladený viac na teoretické alebo faktické vedomosti alebo na praktické, analytické či prierezové zručnosti ⁽¹⁰⁾:

⁽¹⁰⁾ Pojmy vedomosti a zručnosti sa môžu v rôznych krajinách vymedzovať rôzne. Na úrovni EÚ sú hlavnými prvkami deskriptorov úrovni EKR 1. vedomosti opísané ako faktické a/alebo teoretické; 2. zručnosti opísané ako kognitívne a praktické a 3. samostatnosť a zodpovednosť. Pred revíziou sa tretí prvok nazýval „kompetencia“, ale opisoval sa z hľadiska samostatnosti a zodpovednosti. V rámci revízie odporúčania

- i) vyhýbajte sa všeobecným vyjadreniam: „Má kľúčové odborné zručnosti a kompetencie a *dobré všeobecné vedomosti* vo svojej oblasti“;
- ii) vyhýbajte sa používaniu všeobecných prídavných mien: „Poskytuje *dobré služby* zákazníkom“. Pozri prílohu III;
- iii) príklady viet v úvodnom výklade, ktoré môžu ilustrovať získanie špecifických a technických zručností pre konkrétne odvetvie alebo povolanie, ako aj všeobecnejších zručností a vedomostí uplatniteľných v rôznych odvetviach trhu práce a spoločnosti všeobecne alebo pripravujúcich na ďalšie vzdelávanie:
 - „Držiteľ/-ka kvalifikácie môže bezpečne inštalovať, opravovať a zadávať úlohy v nehnuteľnostiach a v priemysle. Garantuje, že konečný výsledok bude bezpečný a bude spĺňať požiadavky stanovené pre danú prácu“;
 - „Disponuje celým radom základných všeobecných vedomostí vrátane schopnosti počítať, čítať a písať a je vybavený/-á občianskymi kompetenciami, ktoré mu/jej umožňujú aktívne sa zapojiť do života spoločenstva“;
 - „Držiteľ/-ka kvalifikácie dokáže zabezpečiť hladký chod informačných systémov. Dokáže ich rozvíjať, prispôbovať a/alebo udržiavať a starať sa o používateľov“;
 - „Dokáže stavať, montovať, rekonštruovať, udržiavať a sanovať drevené konštrukcie rôznych typov budov“;
 - „Držiteľ/-ka kvalifikácie dokáže vykonávať hĺbkovú analýzu existujúceho výskumu a formulovať výskumné otázky s cieľom dosiahnuť pokrok vo výskume biodiverzity“.
- h) Uveďte celkovú úroveň samostatnosti a zodpovednosti. To sa dá dosiahnuť aj použitím kvalifikátorov (prídavných mien a prísloviek) a/alebo pozorným výberom slovíes a predmetov. Príklady:
 - i) „Držiteľ/-ka kvalifikácie „Prevádzkovateľ propagačných a recepčných služieb“ (EKR/NKR 3) môže pracovať v ubytovacích zariadeniach, cestovných agentúrach a asistenčných službách cestovného ruchu. Pôsobí na výkonnej úrovni s obmedzenou samostatnosťou a zodpovednosťou pri poskytovaní recepčných služieb a dodržiavaní predpísaných postupov svojich konkrétnych úkonov“;
 - ii) „Držiteľ/-ka kvalifikácie môže v rámci stavebných prác s obmedzenou zložitnosťou koordinovať, riadiť a upravovať činnosti výkonných pracovníkov na stavenisku“;

týkajúceho sa EKR sa názov tretej oblasti vzdelávania zmenil z kompetencie na samostatnosť a zodpovednosť. Zdroj: Odporúčanie týkajúce sa EKR z roku 2017.

- iii) „Držiteľ/-ka kvalifikácie je kvalifikovaný/-á na riadenie malých čistiarní odpadových vôd“;
- iv) „Očakáva sa od neho/nej, že bude pracovať v multidisciplinárnych tímoch a preberať zodpovednosť za procesy vo všeobecnosti v predvídateľnom a stabilnom kontexte, ale v závislosti od zmien, ktoré si môžu vyžadovať prispôsobivosť“.
- i) Pamätajte na to, že čitateľ opisu nemusí nevyhnutne poznať vnútroštátny kontext. Venujte pozornosť používaniu vnútroštátnej terminológie, ktorá nemusí byť všeobecne zrozumiteľná, alebo ju doplňte vysvetlením:
 - i) vyhnite sa takýmto formuláciám: „Po absolvovaní odbornej *maturitnej* skúšky sa študenti môžu prihlásiť na *maturitný*/odborný kurz a úspešne absolvovať niektorú zo všeobecných *maturitných* skúšok, aby sa mohli prihlásiť na študijné programy vo vyššom aj strednom odbornom vzdelávaní“;
 - ii) správna formulácia: „Kvalifikácia umožňuje prístup k vyšším odborným a profesijným študijným programom a k všeobecným *maturitným* skúškam potrebným na zápis na univerzitné študijné programy“;
 - iii) vyhnite sa takýmto formuláciám: „Štruktúra odbornej kvalifikácie v elektrotechnike a automatizačnej technike bola naplánovaná tak, aby vzdelávanie elektrikárov bolo vhodné pre elektrotechnickú kvalifikáciu 2 uvedenú v právnych predpisoch o elektrickej bezpečnosti a vzdelávanie montérov automatizácie bolo vhodné pre elektrotechnickú kvalifikáciu 3.“ správna formulácia: informujte, že kvalifikácia poskytuje prístup k ďalšej úrovni vzdelávania (elektrotechnická kvalifikácia 2 a 3), a/alebo zdôraznite dodržiavanie predpisov pre elektrikárov.

Ďalšie úvahy a tipy

- a) Ak to pomôže lepšie pochopiť cieľ a zameranie kvalifikácie, uveďte informácie o vstupných podmienkach a ďalších požiadavkách, oprávneniach (napr. prístup k regulovaným kvalifikáciám) a/alebo spôsobe získania kvalifikácie. Príklady:
 - i) „Držiteľ/-ka kvalifikácie ‚Elektrotechnik‘ (EKR/NKR 4) môže inštalovať, zapájať, pripájať a uvádzať do prevádzky obytné [...]. Na vykonávanie určitých úloh a/alebo za určitých okolností sú nevyhnutnou alebo žiaducou podmienkou dodatočné osvedčenia“;
 - ii) „Túto kvalifikáciu možno získať v rámci počiatočnej odbornej prípravy, ak je vzdelávajúca sa osoba počas kurzu zamestnaná v akreditovanom zdravotníckom zariadení“;

- iii) „Kvalifikáciu možno získať na základe trojročnej duálnej odbornej prípravy v školiacej spoločnosti a v odbornej škole“.
- b) Ak je to relevantné, objasnite, či držiteľ mohol získať špecializované vzdelanie vďaka existujúcim špecializáciám alebo voliteľným jednotkám/modulom.

Príklad:

- i) „Držiteľ/-ka kvalifikácie môže mať špecializovanejšie zručnosti v poradenstve v oblasti starostlivosti o vlasy a krásu, starostlivosti o pleť, kaderníctve a holičstve v závislosti od zvolenej oblasti kompetencie. Kompetenciu je možné ďalej rozšíriť o voliteľné jednotky vo všetkých oblastiach“.

B2 – Vzdelávacie výstupy v zarážkach

Po úvodnom vyjadrení o celkových cieľoch a zameraní kvalifikácie by mal opis pokračovať zoznamom hlavných vzdelávacích výstupov so zarážkami.

Tabuľka 3. **Vzdelávacie výstupy v zarážkach**

Výklad uvádzajúci celkové ciele a zameranie kvalifikácie.	Držiteľ/-ka kvalifikácie.....
Zarážky vyjadrujúce vzdelávacie výstupy	Je schopný/-á: 1. 2. 3. ...

Zdroj: Projektová skupina EKR a Europassu pre krátke opisy vzdelávacích výstupov kvalifikácií.

Hlavné vzdelávacie výstupy uvedené ako zoznam so zarážkami by sa mali týkať troch hlavných aspektov, ktoré by sa v nich mali objaviť.

B.2.1. Šírka/rozsah získaného vzdelania.

B.2.2. Hĺbka/komplexnosť získaného vzdelania.

B.2.3. Kontext.

Šírka/rozsah, hĺbka/komplexnosť a kontext sú v usmerneniach riešené samostatne, aby sa zdôraznila ich dôležitosť, ale pri vypracúvaní krátkych opisov by sa nemali posudzovať oddelene alebo uplatňovať rigidne. Môžu sa prekrývať a v opisoch by sa mali navzájom ovplyvňovať a podporovať.

Okrem toho, že sa v usmerneniach uvádzajú obsahové aspekty, ktoré sa majú vymenúvať v zarážkach, uvádza sa v nich aj syntaktická štruktúra na vyjadrenie zarážok vyjadrujúcich vzdelávacie výstupy (pozri tabuľku 3).

Rámček 2. Vymedzenie hlavných pojmov

Šírka/rozsah vzdelania znamená objasniť *rozsah* vzdelania získaného v rámci kvalifikácie, a teda vymedziť a poukázať na hranice a ohraničenia dosiahnutých vzdelávacích výstupov. To znamená, že sa majú sprostredkovať informácie o druhoch získaných vedomosti, ako aj opísať zručnosti a kompetencie, ktoré má držiteľ kvalifikácie ovládať. Oblasť vzdelávania (nazývané aj horizontálny rozmer kvalifikačných rámcov) uvedené v deskriptoroch úrovni EKR/NKR sú východiskovým bodom na zamyslenie sa nad šírkou vzdelania ⁽¹¹⁾. Pozri aj prílohu IV.

Príklad: Držiteľ/-ka kvalifikácií môže porovnávať a hodnotiť iniciatívy krajín EÚ v oblasti vzdelávacej politiky s cieľom informovať o rozhodovaní založenom na dôkazoch.

Príklad: Držiteľ/-ka kvalifikácie dokáže vybrať a použiť najinovatívnejšiu techniku reštaurovania na zachovanie a ochranu historických stavieb.

Príklad: Držiteľ/-ka kvalifikácie dokáže montovať a opravovať drevené konštrukcie pre rôzne obytné a priemyselné budovy.

Pripomienka: pozorným výberom slovies („porovnávať a hodnotiť“, „vybrať a použiť“, „montovať a opravovať“), predmetu („iniciatívy krajín EÚ v oblasti vzdelávacej politiky“, „inovatívna technika reštaurovania“, „drevené konštrukcie“) a pridaním informácií o kontexte („informovať o rozhodovaní založenom na dôkazoch“, „zachovanie a ochranu historických stavieb“, „pre rôzne obytné a priemyselné budovy“); možno poukázať na vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré držiteľ kvalifikácie získal – šírka/rozsah vzdelania (vedomosti o iniciatívach v oblasti vzdelávacej politiky, techniky na porovnávanie medzi krajinami a hodnotenie politiky alebo reštaurovanie historických stavieb; praktické zručnosti súvisiace s montážou a opravami atď.).

Hĺbka/komplexnosť vzdelania sa týka objasnenia komplexnosti a zložitosti získaného vzdelania. V rámci tej istej oblasti vzdelávania (napr. teoretické vedomosti alebo praktické zručnosti) možno dosiahnuť rôzne stupne odbornosti a spôsobilosti. Deskriptory úrovni EKR/NKR pre každú úroveň (nazývané aj vertikálny rozmer

⁽¹¹⁾ V európskom kvalifikačnom rámci sú 3 oblasti vzdelávania: 1. vedomosti: opisované ako teoretické a/alebo faktické; 2. zručnosti: opisované ako kognitívne (zahŕňajú využívanie logického, intuitívneho a tvorivého myslenia) a praktické (zahŕňajú manuálnu zručnosť a používanie metód, materiálov, nástrojov a prístrojov); 3. zodpovednosť a samostatnosť: opisované ako schopnosť vzdelávajúcej sa osoby uplatňovať svoje vedomosti a zručnosti samostatne a zodpovedne. Toto sa označuje aj ako vertikálny rozmer EKR.

kvalifikačných rámcov) sú východiskom na stanovenie hĺbky a komplexnosti vzdelávania ⁽¹²⁾.

Príklad: držiteľ/-ka kvalifikácie dokáže samostatne vybrať a použiť najvhodnejšie výskumné nástroje na zhromažďovanie empirických dôkazov v oblasti morskej biológie.

Príklad: držiteľ/-ka kvalifikácie dokáže pod dohľadom zhromažďovať empirické dôkazy, ktoré prispievajú k prebiehajúcim štúdiám v oblasti morskej biológie.

Pripomienka: pozorným výberom slovies („vybrať a použiť“, „zhromažďovať“), predmetu („výskumný nástroj“, „empirický dôkaz“) a použitím kvalifikátora „samostatne“ a pridaním informácií o kontexte („na zhromažďovanie dôkazov“ alebo „na podporu štúdií v oblasti morskej biológie“) sa môže zvýrazniť úroveň komplexnosti získaného vzdelania.

Informácie o kontexte: pri písaní viet o konkrétnych vzdelávacích výstupoch (vo forme zarážok) slúžia informácie o kontexte na bližšiu špecifikáciu získaných vzdelávacích výstupov. Okrem slovies a predmetov, ktoré tvoria základ vety, slúžia doplňujúce informácie o kontexte na poskytnutie ďalších podrobností, napríklad o situáciách, metódach a podmienkach: samotné slovesá alebo predmety nestačia na zachytenie šírky a hĺbky vzdelávacích výstupov. V týchto usmerneniach sú ako pomôcka uvedené aj odporúčania týkajúce sa syntaktickej štruktúry viet vyjadrujúcich vzdelávacie výstupy (pozri tabuľku 3). Informácie o kontexte môžu zároveň pomôcť objasniť rolu a postavenie kvalifikácie vo vzťahu k trhu práce, vzdelávaniu a odbornej príprave a spoločnosti všeobecne. Tento posledný aspekt by sa mal objaviť už vo výklade, ktorý predstavuje celkové ciele a zameranie kvalifikácie (B1).

Predchádzajúce príklady v tomto ilustračnom rámcu, časti B1 a zvyšku tejto časti poskytujú vzory využitia kontextu vo vetách o vzdelávacích výstupoch vyjadrených v zarážkach.

Usmerňujúce otázky

Účelom nižšie uvedených otázok je uľahčiť úvahy o aspektoch, ktoré možno uviesť pri vypracúvaní zarážok vyjadrujúcich vzdelávacie výstupy (B.2). Cieľom nie je odpovedať na všetky otázky priamo alebo mechanicky.

- a) Aké vedomosti sa od držiteľa očakávajú a na akej úrovni odbornej spôsobilosti?
 - i) Základné všeobecné vedomosti?
 - ii) Technické a špecializované vedomosti?
- b) Čo má byť držiteľ/-ka kvalifikácie schopný/-á robiť a na akej úrovni odbornej spôsobilosti?
 - i) Praktické zručnosti?
 - ii) Analytické zručnosti?

⁽¹²⁾ Európsky kvalifikačný rámec má 8 úrovní opísaných z hľadiska vzdelávacích výstupov. Úroveň sa zvyšuje podľa úrovne odbornosti, pričom úroveň 1 je najnižšia a úroveň 8 je najvyššia úroveň spôsobilosti. Toto sa označuje aj ako vertikálny rozmer EKR.

- iii) Základné alebo pokročilé?
- c) Čo sa očakáva od držiteľa/-ky kvalifikácie z hľadiska širších, ale dôležitých prierezových zručností a kompetencií?
 - i) Zručnosti a kompetencie v oblasti riadenia vlastnej práce (napr. časový manažment, schopnosť učiť sa)?
 - ii) Komunikačné zručnosti a kompetencie (ústne a písomné prezentácie atď.)?
 - iii) Sociálne zručnosti a kompetencie (tímová práca, riadenie druhých atď.)?
 - iv) Prípadné ďalšie typy zručností a kompetencií, ktoré sú priamo relevantné pre danú kvalifikáciu a oblasť jej uplatnenia?
- d) Čo sa očakáva od držiteľa kvalifikácie, napríklad pokiaľ ide o schopnosť pracovať samostatne a preberať zodpovednosť?

Odporúčania

- a) Sústreďte sa na základné vzdelávacie výstupy, ktoré vystihujú celkové zameranie, obsah a komplexnosť kvalifikácie, a venujte im prvoradú pozornosť.
- b) V strede pozornosti by mal vždy stáť držiteľ kvalifikácie.
- c) Dôkladný výber činnostných slovies a predmetov, ako aj informácie o kontexte (B.2.3) sú dôležitými aspektmi, pokiaľ ide o šírku (B.2.1) a hĺbku (B.2.2).
- d) Syntax vety z hľadiska usporiadania obsahu môže takisto pomôcť pri porozumení textu, pričom sa odporúča používať túto štruktúru: podmet – činnostné sloveso – predmet – kontext ⁽¹³⁾.

Tabuľka 4. **Syntax viet (zarážok) vyjadrujúcich vzdelávacie výstupy**

Podmet	Činnostné sloveso	Predmet slovesa	Kontext
Je možné doplniť príslovky a prídavné mená, ak sa zdá, že sú dôležité, ale treba ich používať opatrne.			
Držiteľ/-ka kvalifikácie...	dokáže prezentovať	písomne výsledky analýzy rizík	umožňujúce ostatným sledovať proces a opakovať výsledky.
On/ona...	dokáže rozlišovať medzi	environmentálnymi vplyvmi	chladiacich plynov používaných v chladiacich systémoch.

⁽¹³⁾ Hoci kategória „kontext“ v tabuľke 4 nie je „gramatickou kategóriou“ (ako slovesá alebo podstatné mená), v usmerneniach, ako aj v príručke strediska Cedefop o vzdelávacích výstupoch, sa odporúča považovať kontext za súčasť syntaxe vety, čím sa zabezpečí zahrnutie informácií o tomto aspekte.

Držiteľ/-ka kvalifikácie...	dokáže koordinovať	činnosti výkonných pracovníkov	na staveniskách s obmedzenou zložitosťou.
On/ona...	dokáže zostavovať	pokročilé finančné prognózy	pomocou nástrojov obchodného plánovania a na podporu finančného a obchodného plánovania.

Zdroj: Projektová skupina EKR a Europassu pre krátke opisy vzdelávacích výstupov kvalifikácií a adaptácia od strediska Cedefop (2022). *Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook* (Vymedzovanie, písanie a uplatňovanie vzdelávacích výstupov: európska príručka) – druhé vydanie. Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie.

- e) Pozorne vyberajte slovesá a predmety pre každú vetu, aby umožnili porozumieť šírke/rozsahu (B.2.1), ako aj hĺbke/komplexnosti (B.2.2) vzdelania a kontextu (B.2.3). Pozri prílohu II.

Príklady slovies, ktoré naznačujú šírku/rozsah (B.2.1) získaného vzdelania:

- sloveso „inštalovať“ môže znamenať získanie praktických zručností, zatiaľ čo sloveso „podieľa sa na výskume“ môže znamenať analytické zručnosti;
- je dôležité upozorniť, že praktické alebo analytické zručnosti môžu byť na rovnakej úrovni komplexnosti, pričom v takom prípade význam slovies slúži na určenie šírky/rozsahu vzdelania. Tieto dve slovesá môžu byť aj súčasťou tej istej kvalifikácie.

Príklady rôznych predmetov, ktoré naznačujú šírku/rozsah (B.2.1) získaného vzdelania:

- „Dokáže porovnávať politické iniciatívy...“ je niečo iné ako „Dokáže porovnávať rozpočtové príjmy...“ alebo „Dokáže porovnávať stavebné technológie...“;
- je dôležité upozorniť, že tieto vzdelávacie výstupy môžu byť na rovnakej úrovni komplexnosti.

Príklady slovies, ktoré naznačujú hĺbku/komplexnosť (B.2.2) získaného vzdelania:

- slovesá ako „vyhodnotiť a zlepšiť“, „usmerňovať“, „analyzovať a optimalizovať“ môžu poukazovať na vyššiu zložitosť v porovnaní so slovesami ako „asistovať“, „opakovať“, „vykonávať“, „kontrolovať“.

Príklady rôznych predmetov s rovnakými slovesami, ktoré ovplyvňujú chápanie hĺbky/komplexnosti (B.2.2) získaného vzdelania; to poukazuje na dôležitosť pozorného výberu predmetu vety a vzdelania.

- „Dokáže analyzovať spätnú väzbu od zákazníkov zozbieranú pomocou štruktúrovaných a vopred definovaných online prieskumov“ je niečo iné ako „dokáže analyzovať genetické sekvencie na

prispôsobenie lekárskej liečby“; „Dokáže vypracovať jednoduché zhrnutia“ je niečo iné ako „dokáže vypracovať komplexný návrh výskumu“.

Príklady slovies, ktoré naznačujú kontext (B.2.3), pokiaľ ide o uplatnenie vzdelania a/alebo o to, čo môžu držiteľia kvalifikácie urobiť so získanou kvalifikáciou:

- i) používanie slovies ako „montovať“, „konštruovať“, „stavať“ môže vyjadrovať, že kvalifikácia pripravuje najmä na povolania, ktoré sú založené na praktických zručnostiach;
- ii) používanie slovies ako „analyzovať“, „opisovať“, „koncipovať“ môže vyjadrovať, že kvalifikácia pripravuje najmä (alebo aj) na povolania, ktoré sú založené na analytických zručnostiach, alebo na ďalšie vzdelávanie.

Príklady predmetov, ktoré naznačujú kontext, pokiaľ ide o uplatnenie vzdelania a o to, čo môže držiteľ s kvalifikáciou robiť:

- i) držiteľ/-ka dokáže „analyzovať právne prípady....“ môže naznačovať dôležitosť vzdelávacích výstupov pre právne prostredie;
 - ii) držiteľ/-ka dokáže „vykonať laboratórny experiment....“ môže naznačovať dôležitosť vzdelávacích výstupov pre laboratórne prostredie.
- f) Zahrňte informácie o kontexte (napr. o podmienkach, situáciách, metódach, ciele), aby sa zlepšilo porozumenie rozsahu/šírky (B.2.1) a hĺbky/komplexnosti (B.2.2) vzdelania a toho, kde možno získané vzdelávacie výstupy uplatniť.

Príklady:

- i) „Dokáže analyzovať právne prípady s cieľom posúdiť právne dôsledky a poskytnúť klientom informované odporúčania“;
- ii) „Dokáže analyzovať právne prípady a skúmať právne teórie, aby mohol/-la prispievať k publikovaniu odborných článkov“;
- iii) „Dokáže vykonávať laboratórne pokusy s cieľom predviesť žiakom základné chemické reakcie a princípy“;
- iv) „Dokáže vykonávať laboratórne pokusy na hodnotenie účinnosti farmaceutických liekov“;
- v) „Dokáže komunikovať v angličtine ako samostatný používateľ v oblasti turistických informácií a hotelového ubytovania“;
- vi) „Dokáže používať počítačové systémy a softvér na jednoduché grafické dvoj-/trojrozmerné prezentácie“;
- vii) „Dokáže spevňovať stavebnú konštrukciu a diely podľa vnútroštátnych smerníc o zakrývaní, kotvení a spájaní“.

- g) Ak uvádzate kvalifikátory (príslovky a prídavné mená), dbajte na to, aby prispievali k väčšej presnosti, a preto sa vyhýbajte neurčitým/všeobecným prídavným menám. Pozri prílohu IV. Príklady prídavných mien, ktoré môžu objasniť hĺbku/komplexnosť vzdelania:
- i) držiteľ/-ka dokáže „vyvíjať jednoduché počítačové programy na spracovanie a vizualizáciu údajov“;
 - ii) držiteľ/-ka dokáže „samostatne určovať materiály a nástroje na stavbu hydroizolačných striech“;
 - iii) držiteľ/-ka dokáže „vykonávať bežné operácie podľa pokynov vrátane chirurgických operácií“.
- h) Prezентуйте vedomosti a zručnosti, vrátane prierezových zručností, ak je to dôležité, vzájomne prepojeným a integrovaným spôsobom:
- i) vyhnite sa: rozdeľovaniu vedomostí a zručností do osobitných zoznamov alebo vytváraniu osobitných zoznamov pre šírku alebo hĺbku;
 - ii) zamyslite sa nad tým, či je možné vedomosti a zručnosti prezentovať spoločne, alebo či sa ich prepojenie dá predpokladať/implikovať.
- Príklady:
- dokáže „dokončiť elektrickú inštaláciu v súlade s platnými predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci“;
 - dokáže „vytvárať a uplatňovať algoritmy na analýzu vývoja na finančných trhoch“;
 - dokáže „vykonávať kozmetické ošetrenia a usmerňovať zákazníkov/-čky pri starostlivosti o vlastnú pleť a používaní výrobkov“.
- i) Zamyslite sa nad cieľmi a zameraním kvalifikácie, aby ste dosiahli rovnováhu, napríklad medzi základnými vedomosťami (napr. základná matematika, prírodné vedy, jazyky), pokročilými vedomosťami, pokročilými špecializovanými a technickými zručnosťami (napr. súvisiacimi s úlohou alebo funkciou) alebo prierezovými zručnosťami a kompetenciami (napr. riešenie problémov, schopnosť učiť sa a komunikácia). Spôsob, akým sú opisy formulované, umožňuje zistiť, či sú získané vedomosti, zručnosti a kompetencie dôležité napríklad len pre konkrétne povolanie alebo odvetvie, pre rôzne profesijné odvetvia, pre spoločnosť celkovo alebo slúžia predovšetkým ako odrazový mostík pre ďalšie vzdelávanie. Príklady:
- i) dokáže „pomenovať geometrické tvary a obrazce...“;
 - ii) dokáže „merať a analyzovať fyzikálne parametre elektrických zariadení a prístrojov s cieľom identifikovať chyby a iniciovať opatrenia“;

- iii) dokáže „profesionálne komunikovať s kolegami, klientmi a návštevníkmi osobne, telefonicky alebo prostredníctvom písomnej korešpondencie...“;
 - iv) dokáže „integrovať technicko-ekonomické základy a aspekty ochrany životného prostredia pri plánovaní stavebných konštrukcií“;
 - v) dokáže „samostatne určiť kľúčové hodnoty parametrov pre spracovanie a použitie postupu vstrekovania plastov“;
 - vi) dokáže „vybrať, pripraviť a použiť rôzne rezané kvety, zeleň a črepníkové rastliny na výrobu kvetinových aranžmánov a dekorácií“;
 - vii) dokáže „vypracúvať, písať a hodnotiť územné projekty pre miestne zastupiteľstvá a verejnú správu“;
 - viii) dokáže „organizovať pútavé umelecké aktivity prispôbené potrebám detí, a to aj v nemocničnom prostredí“.
- j) Uveďte úroveň samostatnosti a zodpovednosti, ktorá sa očakáva pri jeho/jej vlastnej práci alebo pri dohľade nad druhými. Príklady:
- i) dokáže „samostatne vytvárať, koordinovať a viesť vzdelávacie procesy a projekty sám/sama alebo v spolupráci s kolegami a tímami“;
 - ii) dokáže „dávať technické pokyny pracovníkom a subdodávateľom, kontrolovať kvalitu realizácie stavebných prác a jej súlad s predpismi“;
 - iii) dokáže „plánovať a monitorovať prácu a obchodné procesy...“;
 - iv) dokáže „pomáhať vedúcemu projektu pri činnostiach...“;
 - v) dokáže „samostatne vypracúvať realizačné plány stavebných objektov a v prípade potreby ich upravovať počas realizácie stavebného projektu“;
 - vi) dokáže „samostatne určovať rozmery stavebných prvkov, ale nie spájať ich do celkov (stavieb), a preto ešte nedokáže plánovať kompletné stavby“;
 - vii) dokáže „samostatne a tvorivo vykonávať konkrétne jednoduché úlohy v oblasti stavebníctva a vykonávať zložitejšie úlohy v rámci skupiny“.
- k) Starostlivo voľte činnostné slovesá a vyhýbajte sa neurčitým slovesám. Pozri prílohu II.
- l) Používajte skôr aktívny ako pasívny tvar a vety skladajte okolo slovesa. Príklady:
- i) vyhnite sa takýmto formuláciám: „Zdravie svalov pacienta sa dá posúdiť...“;
 - ii) správna formulácia: „Držiteľ/-ka kvalifikácie dokáže posúdiť zdravie svalov pacienta a poskytnúť mu individuálnu liečbu na zmiernenie bolesti a zlepšenie pohyblivosti“.
- m) Vyhýbajte sa používaniu slovies ako podstatných mien.

- i) vyhnite sa takýmto formuláciám: „Spolupracovanie pri navrhovaní a tvorbe modelu...“;
 - ii) správna formulácia: „Spolupracuje na návrhu...“;
 - iii) vyhnite sa takýmto formuláciám: „Preukázal/-a kompetenciu v oblasti výstavby, montáže, údržby a sanácie drevených konštrukcií pre rôzne typy budov“;
 - iv) správna formulácia: „dokáže stavať, montovať, udržiavať a sanovať drevené konštrukcie...“.
- n) Vyhýbajte sa opakovaniu a zložitým vetným štruktúram.
- o) Vyjadrite hĺbku a komplexnosť vzdelania v súlade s deskriptormi EKR/NKR, ale nezabudnite vymedziť konkrétne a podrobné vzdelávacie výstupy, ktoré zodpovedajú konkrétnej kvalifikácii ⁽¹⁴⁾.

Ďalšie úvahy a tipy

- a) V jednotlivých vetách je možné kombinovať viac ako jedno sloveso, ale prednostne by sa mali vzťahovať na ten istý predmet/podstatné meno a mali by znázorňovať logickú postupnosť, ktorá ukazuje rastúcu komplexnosť (inak sa zvýši nejednoznačnosť a zložitosť). Pozri prílohu II.
- i) príklad kombinácie slovies, ktoré môžu ukazovať rastúcu komplexnosť:
 - dokáže „plánovať, koordinovať a monitorovať logistické koncepcie a zariadenia na stavenisku vrátane pracovného a ochranného lešenia“;
 - ii) vyhnite sa takýmto formuláciám: dokáže „plánovať debnenie, výstuž a odlievanie nových konštrukcií a údržbu stavebných materiálov a posudzovať náklady a časovú náročnosť prác a ich vplyv na životné prostredie“;
 - iii) správna formulácia: držiteľ/-ka kvalifikácie je schopný/-á plánovať debnenie, vystužovať a odlievať nové konštrukcie a vykonávať údržbu stavebných materiálov;
 - iv) posudzovať náklady a časovú náročnosť prác a ich vplyv na životné prostredie.
- b) Zatiaľ čo úroveň EKR/NKR kvalifikácie poskytuje „celkovú alebo priemernú úroveň“ kvalifikácie (jej „ťažisko“) vzhľadom na súhrn prvkov, úroveň komplexnosti spojená s konkrétnymi jednotlivými vzdelávacími výstupmi v zarážkach môže byť nižšia/vyššia ako tento priemer. Určité rozdiely sa síce

⁽¹⁴⁾ Deskriptory NKR spravidla zostávajú na všeobecnej úrovni, pretože zahŕňajú širokú škálu kvalifikácií. Vzdelávacie výstupy na opis jednotlivých kvalifikácií musia byť podrobnejšie a konkrétnejšie, pričom sa musí zachovať súlad s deskriptormi úrovni NKR/EKR.

- očakávajú, ale nemali by byť príliš veľké, pretože by to vyvolalo otázky o celkovej konzistentnosti kvalifikácie.
- c) Je nutné uvedomiť si rozdiel medzi tým, čo sa dá priamo a jednoznačne pozorovať (schopnosť murára ukladať tehly na tehly), a tým, čo sa pozoruje zložitejšie (schopnosť murára plánovať a spolupracovať s ostatnými profesiami na stavenisku). Zručnosti, ktorých pozorovanie je ťažké, sú rovnako dôležité a treba sa im systematicky venovať a identifikovať ich.
 - d) Slovesá poukazujúce na pozorovateľné a merateľné činnosti pomáhajú znížiť vágnosť opisov.
 - e) Vzdelávacie výstupy, ktoré nie je možné priamo a jednoducho pozorovať alebo merať, bude potrebné opísať prostredníctvom dôkladného uvedenia predmetu a kontextu.
 - f) Vzhľadom na obmedzenia v dĺžke opisu navrhované v týchto usmerneniach sa zainteresované strany môžu rozhodnúť, či a ako budú rozlišovať medzi povinnými a doplnkovými (voliteľnými) výstupmi.

Skratky

Cedefop	Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania
ELM	Európsky model vzdelávania
EKR	Európsky kvalifikačný rámec
ETF	Európska nadácia pre odborné vzdelávanie
NKR	Národný kvalifikačný rámec
QDR	Register súborov údajov o kvalifikáciách
OVP	Odborné vzdelávanie a príprava

Prílohy

Príloha I. Príklady krátkych opisov kvalifikácií založených na vzdelávacích výstupoch

Cieľom nasledujúcich „príkladov rolí“ krátkeho opisu je ukázať praktické uplatnenie usmernení a objasniť, ako ich možno vykonať. Vychádzajú zo skutočných vnútroštátnych opisov vypracovaných na základe usmernení v rámci projektovej skupiny a boli podrobené spoločným úpravám a revíziám členov projektovej skupiny v záujme lepšieho zosúladenia s odporúčaniami usmernení.

Kvalifikácia: Klinický/-á psychológ/-ogička

Klinický/-á psychológ/-ogička (EKR/NKR 7) rozvíja a uplatňuje teórie, metódy a techniky vedeckej klinickej psychológie pri podpore zdravia, skríningu, psychologickéj diagnostike a hodnotení zdravotných problémov, ako aj pri prevencii, poradenstve a liečbe osôb, ktoré potrebujú starostlivosť alebo podporu. Týmto spôsobom poskytujú podporu užívateľom zdravotnej starostlivosti od samotného začiatku, a to jednak prácou na rozvoji užívateľov, jednak optimalizáciou ich funkčnej nezávislosti a pohody. Predpokladom na výkon povolania je získanie víza klinického psychológa podľa zákona o povolaniach v oblasti duševného zdravia.

Klinický/-á psychológ/-ogička je schopný/-á:

- a) vypracovať psychologický posudok;
- b) vykonávať intervencie na zmiernenie utrpenia a podporu zdravia a pohody jednotlivcov, skupín a organizácií;
- c) generovať výskum a zistenia, ktoré prispievajú k odborným vedomostiam, a/alebo hodnotiť efektívnosť rôznych odborných činností;
- d) integrovať výskumné a klinické odborné znalosti v koordinácii s užívateľmi starostlivosti a ich okolnosťami;
- e) uplatňovať vedecké poznatky a metódy;
- f) konať v súlade s etickým kódexom;
- g) rozvíjať a udržiavať profesionálny pracovný vzťah s užívateľom starostlivosti;
- h) vykonávať svoje povolanie profesionálne a spoločensky zodpovedne;
- i) rozvíjať a udržiavať vlastné odborné znalosti;
- j) uvažovať, vykonávať sebahodnotenie a starostlivosť o seba samého/-ú;
- k) spolupracovať s odborníkmi z viacerých oblastí.

Kvalifikácia: asistent/-ka informačných technológií

Držiteľ/-ka kvalifikácie (EKR/NKR 4) dokáže zabezpečovať plynulý chod informačných systémov. Dokáže ich vyvíjať, prispôbovať a/alebo udržiavať a starať sa o používateľov. Má praktické vedomosti z oblastí informatiky, elektrotechniky a výrobného inžinierstva.

Pracuje samostatne a/alebo ako súčasť tímu v spoločnostiach, ktoré vyvíjajú a ponúkajú produkty a služby v oblasti informačných a komunikačných technológií, alebo vo verejných orgánoch a inštitúciách.

Ide o školské počiatočné odborné vzdelávanie a prípravu. Voliteľne je možné získať kvalifikáciu umožňujúcu vysokoškolské štúdium.

Držiteľ/-ka kvalifikácie dokáže:

- a) analyzovať, posudzovať a optimalizovať prevádzkové procesy, pracovné postupy a rámcové podmienky, pokiaľ ide o používanie informačných systémov;
- b) navrhovať pracovné postupy s využitím technických a organizačných pomôcok;
- c) vyvíjať a prispôbovať aplikačný softvér pre prevádzkové procesy;
- d) analyzovať, plánovať, budovať, uvádzať do prevádzky a prepájať do siete informačné systémy;
- e) analyzovať, vytvárať, pripájať k informačným systémom, programovať a uvádzať do prevádzky automatizačné systémy;
- f) plánovať, vytvárať a udržiavať databázy pomocou vhodných programovacích jazykov a nástrojov na vývoj softvéru;
- g) zabezpečovať dodávky energie pre informačné systémy a optimalizovať spotrebu energie;
- h) dodržiavať priemyselné a právne normy a predpisy a uplatňovať technické pravidlá a predpisy;
- i) dbať na bezpečnosť a ochranu údajov a dodržiavanie autorských práv;
- j) zodpovedne formovať a zohľadňovať svoje pracovné prostredie a procesy;
- k) uplatňovať normy a usmernenia na zabezpečenie kvality procesov a produktov;
- l) spolupracovať a komunikovať v tímoch;
- m) analyzovať požiadavky zákazníkov a poskytovať im poradenstvo aj v angličtine;
- n) získavať, pripravovať a prezentovať informácie a dokumenty v angličtine v súvislosti s danou činnosťou.

Kvalifikácia: betonárske práce

Profesia betonárskych prác (EKR/NKR 4) zahŕňa schopnosť plánovať debnenie, vystužovať a odlievať nové stavebné konštrukcie, ako aj udržiavať existujúce stavby. Držiteľ/-ka kvalifikácie dokáže stavať rodinné domy, komerčné budovy, nemocnice, školy a priehrady. Kvalifikáciu možno získať absolvovaním štvorročného duálneho vzdelávania v školiacej spoločnosti a v odbornej škole. Kompetenciu možno ďalej rozšíriť terciárnym odborným vzdelávaním na úrovni EKR 5.

Držiteľ/-ka kvalifikácie je schopný/-á:

- a) samostatne pracovať podľa informačných modelov, výkresov, opisov a prefabrikovaných riešení budov;
- b) posudzovať náklady a časovú náročnosť prác a ich vplyv na životné prostredie;
- c) debniť konštrukcie a stavebné diely s použitím tradičného a systémového debnenia;
- d) vystužovať konštrukcie a stavebné diely podľa opisov na zakrývanie, kotvenie a spájanie;
- e) zohľadňovať pracovné postupy s použitím prefabrikovaných a tradičných metód;
- f) odlievať rôzne konštrukčné diely a podlahy a posúdiť dôsledky rôznych tlakov pri odlievaní;
- g) triediť odpad a zaobchádzať s ním v súlade s platnými predpismi, opätovne používať materiály a uvažovať o dôsledkoch nesprávneho zaobchádzania s nimi;
- h) zohľadňovať a používať systémy zabezpečovania kvality, vykonávať prácu v súlade s aktuálnymi požiadavkami na zdravie, životné prostredie a bezpečnosť a uvažovať o dôsledkoch nedodržiavania požiadaviek;
- i) posúdiť riziká v súlade s platnými predpismi a vykonať analýzu bezpečnej práce;
- j) pracovať podľa predpisov a dohôd, ktorými sú upravené pracovné podmienky v danej profesii a vysvetľujú sa povinnosti a práva zamestnávateľa a zamestnanca;
- k) uvažovať o požiadavkách a očakávaniach kladených na rovnocenné a inkluzívne profesijné spoločenstvo.

Príloha II. Činnostné slovesá

Nejednoznačné a presné slovesá: Príručka strediska Cedefop o vzdelávacích výstupoch ⁽¹⁵⁾

Nejednoznačné		Presné	
Vedieť	Pochopiť význam čoho	Rozlišovať medzi	Písať
Rozumieť	Oboznámiť sa s čím	Diferencovať	Vymenovať
Mať rád	Domnievať sa	Zostaviť	Stavať
Určiť	Byť si vedomý čoho	Upraviť	Posúdiť
Oceniť	Porozumieť	Identifikovať	rozdiely
		Vyriešiť	Porovnať
			Uviesť zoznam

Činnostné slovesá získané z vnútroštátnych kvalifikácií a iných materiálov poskytnutých a analyzovaných v rámci projektovej skupiny EKR-Europass pre krátke opisy vzdelávacích výstupov ⁽¹⁶⁾

Činnostné slovesá so širším významom/všeobecné činnostné slovesá					
používať	vykonať	dokončiť	vymedziť	vziať	uspokojiť
pracovať	stanoviť	zvážiť	umožniť	konať	prevziať
uskutočniť	ponechať	poznamenať	priniesť	robiť	zaoberať sa
zhotoviť	pokračovať	položiť	určiť	zohľadniť	
dať	naplniť	konať	vlastniť	ukázať	

Presné činnostné slovesá					
uplatniť	priať	stavať	začať	formovať	napraviť
kontrolovať	viesť	vyriešiť	organizovať	presadiť	odhadnúť
identifikovať	konfigurovať	eliminovať	nadobudnúť	slúžiť	učiť sa
pripraviť	upraviť	konzultovať	hodnotiť sa	vypočítať	balíť
preukázať	optimalizovať	uzavrieť	reprodukovať	nahradiť	doručiť
vyvíjať	zhromažďovať	nájsť	navádzať	zhrnúť	pozorovať
analyzovať	prestavať	začať	demontovať	zriadiť	manipulovať
vyrobiť	dodržiavať	počítať	sprevádzať	podporovať	testovať
komunikovať	dozerať	rozdeliť	realizovať	zasiahnuť	opraviť
zúčastniť sa	vyrábať	usmerňovať	reagovať	rozobrať	hlásiť

⁽¹⁵⁾ Cedefop (2022). *Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook* (Vymedzovanie, písanie a uplatňovanie vzdelávacích výstupov) – druhé vydanie. Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie.

⁽¹⁶⁾ Zoznamy obsahujú príklady slovies používaných v deskriptoroch úrovni NKR, ako aj zoznam činnostných slovies uvedený ako súčasť [usmernení pre tvorbu národných učebných osnov v Nórsku](#), ktoré schválilo ministerstvo školstva a výskumu a Sámsky parlament 26. júna 2018 a boli revidované 10. októbra 2018 v Osle:

Presné činnostné slovesá					
spracovať	stretnúť	opakovať	napraviť	spolupracovať	predať
plánovať	dostať	navádzať	predvídať	vrátiť	vyhľadať
implementovať	uznať	vystaviť	namontovať	zabezpečiť	viesť
inštalovať	formulovať	programovať	zamestnať	previesť	normalizovať
rešpektovať	dokončiť	vysvetliť	obmedziť	rozvinúť	štruktúrovať
integrovat	aktualizovať	vypracovať	obhajovať	odôvodňovať	vložiť
udržiavať	dokumentovať	propagovať	asistovať	rokoval	splniť
opísať	šíriť	uvažovať	spresniť	vizualizovať	posúdiť
monitorovať	merať	posúdiť	skonštruovať	porovnať	nastaviť
riadiť	čítať	navrhnuť	zostaviť	rozhodnúť sa	pripojiť
vybrať	zmontovať	spolupracovať	kalibrovať	delegovať	načrtnúť
prezentovať	poradiť	odpovedať	extrahovať	nadviazať	zlepšiť
sledovať	postaviť	prispôbiť	písať	preskúmať	zdieľať
prezentovať	uchovávať	osvojiť si	sanovať	zistiť	kombinovať
zabezpečiť	koordinovať	informovať	stará sa o	predať	špecifikovať
zabrániť	poveriť	vyriešiť	získať	demontovať	vymieňať si
vytvoriť	vyhodnotiť	skúmať	spravovať	syntetizovať	uviesť
spracovať	organizovať	čerpať	syntetizovať	zmeniť	overiť
umiestniť	vybrať	priať	zúčastniť sa	renovovať	konsolidovať
poskytnúť	zahrnúť	podniknúť	interpretovať	prideliť	dodať
inventarizovať	validovať	schváliť	vzťahovať sa	transformovať	vykonať
zapojiť sa	mobilizovať	reorganizovať	chrániť	posudzovať	konceptualizovať
viesť	vyhľadať	inštruovať	zaviesť	dosiahnuť	recenzovať
dohliadať na	revidovať	spustiť	skúmať	diagnostikovať	obnoviť
experimentovať	validovať				

Príklady kombinácie činnostných sloves s rovnakým predmetom, ktorými možno ukázať väčšiu komplexnosť	
Navrhnuť a implementovať	Skladovať a udržiavať
Implementovať a zdokumentovať	Riadiť a spracúvať
Zabezpečiť a zdokumentovať	Identifikovať a iniciovať
Inštalovať a konfigurovať	Identifikovať a zabrániť
Inštalovať a skontrolovať	Identifikovať a monitorovať
Zostaviť a inštalovať	Identifikovať a navrhnuť
Organizovať a kontrolovať	Zabaliť a doručiť
Skonštruovať a skontrolovať	Zmontovať a vložiť
Kontrolovať a dodržiavať	Pripraviť, identifikovať a vysvetliť
Naplánovať a zorganizovať	Naplánovať, pripraviť a realizovať
Naplánovať a načrtnúť	Skoordinovať, pripraviť a dozerať
Naplánovať a realizovať	Monitorovať, plánovať a hlásiť
Merať a analyzovať	Vypracovať, vytvoriť a podporovať
Analyzovať a riadiť	Vypracovať, napísať a vyhodnotiť

Príklady kombinácie činnostných slovies s rovnakým predmetom, ktorými možno ukázať väčšiu komplexnosť	
Analyzovať a porovnávať	Zaviesť, integrovať a kontrolovať
Interpretovať a uplatňovať	Analyzovať, naprávať a udržiavať
Informovať a radiť	Vyhľadať, zanalyzovať a posúdiť
Radiť a usmerňovať	Demonštrovať, integrovať a uplatňovať
Spolupracovať a komunikovať	Identifikovať, vybrať, analyzovať
Komunikovať a vyjednávať	Analyzovať, hodnotiť a zlepšovať
Pripraviť a uzavrieť	Viesť, dohliadať a reagovať
Pripraviť a zostaviť	Koordinovať, riadiť a upravovať
Podniknúť a zorganizovať	Postaviť, nainštalovať, prestaviť, udržiavať a sanovať
Vyrobiť a prezentovať	Namontovať, zostaviť, rozložiť a demontovať
Rozvíjať a upravovať	

Príloha III. Kvalifikátory (prídavné mená a príslovky)

Príklady kvalifikátorov získaných z deskriptorov úrovni národných kvalifikačných rámcov krajín, ktoré spadajú pod EKR ⁽¹⁷⁾

Príklady kvalifikátorov so širším významom/všeobecných kvalifikátorov		
Určitý	Kľúčový	Primeraný/primerane
Relevantný	Osobitný/osobitne	Vhodný/vhodne
Veľmi	Široký/široko	Úspešný/úspešne
Rôzny	Správny/správne	Zvyčajný/zvyčajne
Dobrý	Efektívny/efektívne	Dôležitý/dôležite
Požadovaný	Rozsiahly/rozsiahle	

Príklad kvalifikátorov (prísloviek alebo prídavných mien), ktoré môžu pomôcť pri vyjadrovaní úrovne komplexnosti		
Základný	Pokročilý	Hotový/dokončený/úplne
Oboznámený	Stredne pokročilý	Komplexný/komplikovaný
Jednoduchý	Samostatný/samostatne	Inovatívny/inovácia/inovatívne
Opakovaný	Tvorivý/tvorivo	Manažment/manažérsky
Štruktúrovaný	Nezávislý/nezávisle	Pôvodný/pôvodnosť
Vymedzený	Špecializovaný/špecialista	Podstatný
Rutinný	Nový/originálny	Zodpovedný/zodpovedne
Elementárny	Kritický/kriticky	Strategický/strategicky
Pridelený	Komplexný	Nepredvídateľný/nepredvídaný
Integrovaný	Nerutinný	Koncepčný/koncepčne
Nešpecializovaný	Nepredvídateľný	Predvídateľný/predvídateľne
Obmedzený	Hĺbkový	Čiastočne/čiastočný
Každodenný/denný	Vopred definovaný/predurčený	Sofistikovaný

⁽¹⁷⁾ Deskriptory úrovni NKR uverejnené v angličtine nájdete v publikácii strediska Cedefop (2018): *Analysis and overview of NQF level descriptors in European countries*. (Analýza a prehľad deskriptorov úrovni NKR v európskych krajinách). Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie. V prípade krajín, ktoré poskytli aktualizované priradovacie správy po roku 2016, sa použila aktualizovaná priradovacia správa.

Príloha IV. Európsky kvalifikačný rámec: deskriptory úrovni ⁽¹⁸⁾

	Vedomosti	Zručnosti	Zodpovednosť a samostatnosť	
	V kontexte EKR sa vedomosti opisujú ako teoretické a/alebo faktické.	V kontexte EKR sa zručnosti opisujú ako kognitívne (zahrňujúce logické, intuitívne a kreatívne myslenie) a praktické (zahrňujúce manuálnu zručnosť a používanie rôznych metód, materiálov, prostriedkov a nástrojov)	V kontexte EKR sa zodpovednosť a samostatnosť opisujú ako schopnosť vzdelávajúcej sa osoby uplatňovať svoje vedomosti a zručnosti samostatne a zodpovedne.	
Úroveň 1	Základné všeobecné vedomosti	Základné zručnosti požadované na vykonávanie jednoduchých úloh	Práca alebo štúdium pod priamym dohľadom v štruktúrovanom prostredí	Úroveň 1
Úroveň 2	Základné faktické vedomosti v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia	Základné kognitívne a praktické zručnosti požadované na používanie príslušných informácií s cieľom vykonávať úlohy a riešiť rutinné problémy použitím jednoduchých pravidiel a nástrojov	Práca alebo štúdium pod dohľadom s určitou mierou samostatnosti	Úroveň 2
Úroveň 3	Vedomosti o faktoch, zásadách, procesoch a všeobecných pojmoch v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia	Škála kognitívnych a praktických zručností požadovaná na splnenie úloh a riešenie problémov výberom a použitím základných metód, nástrojov, materiálov a informácií	Schopnosť prebrať zodpovednosť za vykonávanie pracovných alebo študijných úloh; pri riešení problémov schopnosť prispôbiť svoje správanie okolnostiam	Úroveň 3
Úroveň 4	Faktické a teoretické vedomosti v širších súvislostiach v danej oblasti	Škála kognitívnych a praktických zručností požadovaná na riešenie osobitných problémov v danej oblasti práce	Schopnosť riadiť sa usmerneniami platnými v pracovnom alebo študijnom prostredí, ktoré je spravidla predvídateľné, no môže	Úroveň 4

⁽¹⁸⁾ Všetkých 8 úrovní je vymedzených súborom deskriptorov, ktorými sa označujú vzdelávacie výstupy zodpovedajúce kvalifikáciám na danej úrovni v akejkoľvek kvalifikačnom systéme. Vzdelávacie výstupy sú opis toho, čo vzdelávajúca sa osoba vie, chápe a dokáže urobiť po dokončení procesu vzdelávania vymedzeného z hľadiska vedomostí, zručností, zodpovednosti a samostatnosti. Zdroj: Odporúčanie týkajúce sa EKR z roku 2017

	Vedomosti	Zručnosti	Zodpovednosť a samostatnosť	
	práce alebo danom odbore štúdia	alebo danom odbore štúdia	sa meniť; schopnosť kontrolovať rutinnú prácu iných a niesť istú zodpovednosť za hodnotenie a zlepšovanie pracovných alebo študijných činností	
Úroveň 5	Rozsiahle, špecializované, faktické a teoretické vedomosti v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia a uvedenie si hraníc týchto vedomostí	Škála všestranných kognitívnych a praktických zručností požadovaná na rozvíjanie kreatívnych riešení abstraktných problémov	Schopnosť riadiť činnosti v pracovnom alebo študijnom prostredí, ktorého zmenu nie je možné predvídať, a dohliadať na ich vykonávanie; schopnosť hodnotiť a rozvíjať svoju vlastnú výkonnosť a výkonnosť iných	Úroveň 5
Úroveň 6	Pokročilé vedomosti v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia vrátane kritického chápania teórií a zásad	Pokročilé zručnosti preukazujúce ovládanie danej oblasti a zmysel pre inováciu požadované na riešenie komplexných a nepredvídateľných problémov v špecializovanej oblasti práce alebo špecializovanom odbore štúdia	Schopnosť riadiť komplexné technické alebo odborné činnosti alebo projekty, niesť zodpovednosť za rozhodovanie v nepredvídateľnom pracovnom alebo študijnom prostredí; preberať zodpovednosť za riadenie profesijného rozvoja jednotlivcov a skupín	Úroveň 6
Úroveň 7	Úzko špecializované vedomosti, z ktorých niektoré sú poprednými vedomosťami v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia, ako základ originálneho myslenia a/alebo výskumu. Schopnosť kriticky posudzovať otázky týkajúce sa vedomostí v danej oblasti, ako aj na rozhraní jednotlivých oblastí	Špecializované zručnosti vyžadované na riešenie problémov v oblasti výskumu a/alebo inovácie s cieľom rozvíjať nové vedomosti a postupy a integrovať vedomosti z rôznych oblastí	Schopnosť riadiť a pretvárať pracovné alebo študijné prostredie, ktoré je zložené, nepredvídateľné a vyžaduje si nové strategické prístupy; preberať zodpovednosť za prispievanie k odborným vedomostiam a postupom a/alebo za hodnotenie strategickej výkonnosti tímov	Úroveň 7
Úroveň 8	Vedomosti na najvyššej úrovni v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia a na rozhraní	Najviac pokročilé a špecializované zručnosti a techniky vrátane schopnosti syntézy a hodnotenia, ktoré sa požadujú na	Schopnosť prejavovať značnú autoritu, inováciu, samostatnosť, vedeckú a odbornú bezúhonnosť a trvalý záväzok rozvíjať nové	Úroveň 8

Európsky kvalifikačný rámec: deskriptory úrovní

Vedomosti		Zručnosti	Zodpovednosť a samostatnosť	
	jednotlivých oblastí/odborov	riešenie zásadných problémov v oblasti výskumu a/alebo inovácie a na rozšírenie a nové vymedzenie existujúcich vedomostí alebo odborných postupov	myšlienky alebo postupy, ktoré sú v popredí daného pracovného alebo študijného prostredia vrátane výskumu	
Kvalifikačný rámec pre európsky priestor vysokoškolského vzdelávania poskytuje deskriptory troch cyklov, na ktorých sa dohodli ministri zodpovední za vysokoškolské vzdelávanie na svojom zasadnutí v Bergene v máji 2005 v rámci bolonského procesu. Každý deskriptor cyklu je všeobecným vyjadrením charakteristických očakávaní výsledkov a schopností viažucich sa na kvalifikácie, ktoré predstavujú koniec príslušného cyklu. Ide o deskriptor krátkeho cyklu vytvoreného na základe spoločnej iniciatívy pre kvalitu ako súčasť bolonského procesu (môže to byť v rámci prvého cyklu alebo v spojení s ním), ktorý zodpovedá vzdelávacím výstupom na úrovni 5 EKR. Deskriptor prvého cyklu zodpovedá vzdelávacím výstupom na úrovni 6 EKR. Deskriptor druhého cyklu zodpovedá vzdelávacím výstupom na úrovni 7 EKR. Deskriptor tretieho cyklu zodpovedá vzdelávacím výstupom na úrovni 8 EKR.				

Zdroj: [Odporúčanie týkajúce sa EKR z roku 2017 – deskriptory úrovní.](#)

Príloha V. Ďalšie zdroje a odkazy

[Adresy URL otvorené 10.4.2024]

- Usmernenia by sa mali používať na vypracúvanie krátkych opisov [kvalifikácií uverejnených na portáli Europass](#).
- Uverejňovanie kvalifikácií a príležitostí na vzdelávanie v Europasse sa uskutočňuje prostredníctvom [registra súborov údajov o kvalifikáciách \(Qualification Dataset Register, „QDR“\)](#).
- Údaje uverejnené v QDR sa musia uverejňovať s použitím [európskeho modelu vzdelávania](#).
- Európska príručka strediska Cedefop o vymedzovaní, písaní a uplatňovaní vzdelávacích výstupov, prvé vydanie z roku 2017 ⁽¹⁹⁾ a [druhé vydanie z roku 2022](#) ⁽²⁰⁾, obsahuje „základné pravidlá“ používania vzdelávacích výstupov; verzia z roku 2022 obsahuje rozsiahly zoznam medzinárodných a vnútroštátnych zdrojov (návod a výskumný materiál) na pomoc pri vymedzovaní, písaní a používaní vzdelávacích výstupov v rôznych kontextoch (hodnotenie, učebné osnovy, kvalifikácie atď.).
- [Odporúčanie týkajúce sa európskeho kvalifikačného rámca \(EKR\) z roku 2017](#). Odporúčanie Rady z 22. mája 2017 týkajúce sa európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie, ktorým sa zrušuje odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie.
- Publikácia strediska Cedefop (2018) [Analysis and overview of NQF level descriptors in European countries](#) (Analýza a prehľad deskriptorov úrovni NKR v európskych krajinách) zahŕňa deskriptory úrovni NKR.
- Európska komisia. (2017). [Európska klasifikácia zručností, kompetencií, kvalifikácií a povolání ESCO](#).
- Spojené štáty americké. Ministerstvo práce. [Informačná sieť o povolaniach O'Net](#).
- [Rámec kľúčových kompetencií](#). Odporúčanie Rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie. Rada Európskej únie. (2018).

⁽¹⁹⁾ Cedefop (2017). [Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook](#) (Vymedzovanie, písanie a uplatňovanie vzdelávacích výstupov: európska príručka). Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie.

⁽²⁰⁾ Cedefop (2022). [Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook](#) (Vymedzovanie, písanie a uplatňovanie vzdelávacích výstupov: európska príručka) – druhé vydanie. Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie.

- [Rámec podnikateľských kompetencií \(EntreComp\)](#). Európska komisia, Spoločné výskumné centrum. (2016).
- [Rámec digitálnych kompetencií pre občanov \(DigComp 2.2\)](#). Európska komisia, Spoločné výskumné centrum (2022).
- [Rámec pre kompetencie v demokratickej kultúre \(RFCDC\)](#). Rada Európy (2013).
- [Európsky register národných kvalifikačných rámcov \(NKR\)](#). Cedefop (2022).
- Ďalšie informácie o NKR na vnútroštátnej úrovni sú k dispozícii na webovom sídle NKR a v databázach. [Pre každú krajinu sú k dispozícii odkazy na webové sídla a databázy, ako aj kontaktné údaje koordinačných miest NKR.](#)

Abstrakt

Usmernenia predstavujú spoločné zásady pre vypracúvanie krátkych opisov všetkých kvalifikácií založené na vzdelávacích výstupoch. Tie majú zásadný význam pre databázy a registre kvalifikácií.

Táto iniciatíva je súčasťou širšieho európskeho úsilia o zvýšenie transparentnosti kvalifikácií v jednotlivých krajinách, uľahčenie mobility a podporu celoživotného vzdelávania.

Významný pokrok v oblasti národných kvalifikačných rámcov (NKR) a používania vzdelávacích výstupov v Európe viedol k zvýšeniu porozumenia a prenosnosti kvalifikácií. Dôsledným štruktúrovaním krátkych opisov kvalifikácií a ich vzdelávacích výstupov sa zvyšuje transparentnosť a porovnateľnosť a uľahčuje sa ich dostupnosť a používanie v digitálnom prostredí.

Krátke opisy poskytujú vzdelávajúcim sa osobám, zamestnávateľom, poskytovateľom vzdelávania a odbornej prípravy a ďalším aktérom rýchly prístup k informáciám o vzdelávacích výstupoch a dopĺňajú úplné vnútroštátne opisy.

Publikácia ponúka odporúčania týkajúce sa formálnych aspektov (dĺžka, formát) a obsahu (rozsah, komplexnosť, kontext) týchto opisov. Obsahuje aj praktické zdroje, ako sú zoznamy činnostných slovies a kvalifikátorov, ktoré pomáhajú jasne opísať vzdelávacie výstupy kvalifikácií.

EURÓPSKE USMERNENIA PRE VY- PRACÚVANIE A PÍSANIE KRÁTKYCH OPISOV KVALIFIKÁCIÍ ZALOŽENÝCH NA VZDELÁVACÍCH VÝSTUPOCH

Usmernenia predstavujú spoločné zásady pre vypracúvanie krátkych opisov všetkých kvalifikácií založené na vzdelávacích výstupoch. Tie majú zásadný význam pre databázy a registre kvalifikácií.

Táto iniciatíva je súčasťou širšieho európskeho úsilia o zvýšenie transparentnosti kvalifikácií v jednotlivých krajinách, uľahčenie mobility a podporu celoživotného vzdelávania.

Významný pokrok v oblasti národných kvalifikačných rámcov (NKR) a používania vzdelávacích výstupov v Európe viedol k zvýšeniu porozumenia a prenosnosti kvalifikácií. Dôsledným štruktúrovaním krátkych opisov kvalifikácií a ich vzdelávacích výstupov sa zvyšuje transparentnosť a porovnateľnosť a uľahčuje sa ich dostupnosť a používanie v digitálnom prostredí.

Krátke opisy poskytujú vzdelávajúcim sa osobám, zamestnávateľom, poskytovateľom vzdelávania a odbornej prípravy a ďalším aktérom rýchly prístup k informáciám o vzdelávacích výstupoch a dopĺňajú úplné vnútroštátne opisy.

Publikácia ponúka odporúčania týkajúce sa formálnych aspektov (dĺžka, formát) a obsahu (rozsah, komplexnosť, kontext) týchto opisov. Obsahuje aj praktické zdroje, ako sú zoznamy činnostných slovies a kvalifikátorov, ktoré pomáhajú jasne opísať vzdelávacie výstupy kvalifikácií.

CEDEFOP

Európske stredisko pre rozvoj
odborného vzdelávania

Europe 123, Thessaloniki (Pylea), GRÉCKO
Poštová adresa: Cedefop service post, 570 01 Themi, GREECE
Tel. +30 2310490111, Fax +30 2310490020
Email: info@cedefop.europa.eu

www.cedefop.europa.eu

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie

Právo | Dáta | Publikácie